

Forslag

til

Lov om ændring af lov om den offentlige sygeforsikring.

(Sygekassegrænsen m. v.).

Fremsat den 7. februar 1968 af *socialministeren*.

§ 1.

I lov om den offentlige sygeforsikring, jfr. lovbekendtgørelse nr. 403 af 23. oktober 1967 foretages følgende ændringer:

1. § 9 affattes således:

„§ 9. De nydende medlemmer af en anerkendt sygekasse henføres til følgende medlemsgrupper:

Gruppe A: Nydende medlemmer, hvis indtægt ikke er over den i stk. 2 fastsatte grænse.

Gruppe B: Nydende medlemmer, hvis indtægt er over den i stk. 2 fastsatte grænse.

Stk. 2. Indtægtsgrænsen udgør for forsørgere:

	kr.
I hovedstadsområdet	42.200
I det øvrige land	37.200

For ikke-forsørgere udgør grænsen 75 pct. af grænsen for forsørgere. Grænserne reguleres én gang årligt med virkning fra 1. januar, således at de forhøjes eller nedsættes i i forhold til den procentvise ændring af faglærte arbejderes årsindtægt ved fuld beskæftigelse i hovedstaden og det øvrige land, beregnet på grundlag af de af Danmarks Statistik senest meddelte oplysninger om den gennemsnitlige timefortjeneste ekskl. overtidstillæg. Grænserne afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 100. For forsørgere af et eller flere børn under 16 år forhøjes grænsen med 5.525 kr. for hvert barn. Dette beløb reguleres efter samme regler som indtægtsgrænserne, idet årsindtægten dog

Socialmin. I. kt. j. nr. 16-40-67.

beregnes som gennemsnit for hele landet. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 25.

Stk. 3. Til hovedstadsområdet hører København, Frederiksberg og Gentofte kommuner samt kommuner, der hidtil har været sidestillet hermed. Tilgrænsende kommuner kan af socialministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen henføres til hovedstadsområdet, såfremt leveomkostningerne i kommunen må anses for at være lige så høje som i hovedstadsområdet“.

2. I § 10 indsættes som stk. 4:

„*Stk. 4.* Socialministeren fastsætter i øvrigt de nærmere betingelser for medlemskab i en anerkendt sygekasses medlemsgruppe A, herunder hvilke personer, der skal stilles som forsørgere“.

3. I § 53, stk. 3, indsættes som 3. punktum:

„Såfremt et medlem, der står i læreforhold eller er under anden uddannelse, kan godtgøre, at han efter sygdommens indtræden ville have kunnet opnå en væsentlig højere fortjeneste, såfremt sygdommen ikke var indtrådt, fastsættes grænserne for dagpengehjælpens størrelse fra nævnte tidspunkt på grundlag af denne højere fortjeneste. Det samme gælder for et medlem, hvis uddannelse er afsluttet i den sidste uge før sygdommens indtræden“.

§ 2.

Loven har virkning fra 1. januar 1968.

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Lov nr. 239 af 10. juni 1960 om den offentlige sygeforsikring (Folketingstidende 1959-60, FF sp. 1020, 1374, 5698 og 6179, tillæg A, sp. 1091, tillæg B, sp. 1305 og 1553 og tillæg C, sp. 997) er senest bekendtgjort ved lovekendtgørelse nr. 403 af 23. oktober 1967.

Nærværende lovforslag er en genfremsættelse af det den 6. december 1967 fremsatte lovforslag nr. 64 om sygekassegrænsen m. v. (Folketingstidende 1967-68 FF sp. 1926 og 2391, tillæg A, sp. 1863).

Lovforslaget indeholder dels forslag til ændringer i reglerne om sygekassegrænsen — herunder en forhøjelse af grænsen og en reduktion af antallet af kommunegrupper fra 3 til 2 — dels forslag om en tilføjelse til reglerne for beregning af grænserne for lønarbejderdagpenge for lærlinge og andre under lignende uddannelse.

Ændringerne i reglerne om sygekassegrænsen er overvejende af teknisk karakter og foranlediget dels af lov nr. 452 af 8. december 1967 om ændring af lov om påligning af indkomst- og formueskat til staten, der bl. a. indeholder regler om skattefradragreglens bortfald fra den 1. januar 1968, dels af den ændring i kommunestrukturen, der finder sted i medfør af lov nr. 225 af 3. juni 1967 om revision af den kommunale inddeling.

Udgifterne ved forslagene.

Forslagene om ændringer i reglerne om sygekassegrænsen medfører ingen merudgifter for statskassen.

Derimod vil der kunne forudses visse administrative lettelser for såvel sygekasserne, kommunerne som centraladministrationen.

Udgiften til højere dagpenge som følge af forslag nr. 3 kan ikke beregnes, men må, da der kun kan forventes at forekomme forholdsvis få tilfælde af denne art, antages at blive ganske ubetydelig.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser.

Til § 1.

Til nr. 1 og 2.

Sygekassegrænsen, der er afgørende for, om en person kan optages og forblive som nydende medlem i en anerkendt sygekasses medlemsgruppe A, er siden sygekasseloven af 1930 blevet fastsat til et beløb, der for forsørgere svarer til faglærte arbejders årsindtægt ved fuld beskæftigelse.

Pr. 1. januar 1967 blev grænserne ved socialministeriets bekendtgørelse nr. 31 af 17. februar 1967 således fastsat til følgende beløb for kalenderåret 1967:

	ikke-	
	forsørgere	forsørgere
I København m. v.	28.900	21.700
Købstæder m. v.	26.700	20.000
Det øvrige land	24.400	18.300

Herudover forhøjes grænsen for forsørgere af børn under 16 år med et beløb, der for alle 3 kommunegrupper udgør 2.775 kr. for hvert barn.

Ved afgørelsen af, om et medlems indtægt ligger over eller under de anførte grænser, lægges den pågældendes skattepligtige indtægt til grund.

Da der i den skattepligtige indtægt er foretaget fradrag bl. a. for betalte skatter, har også personer, hvis bruttoindtægt lå over de anførte grænser, kunnet optages som medlemmer af gruppe A. I de sidste 15 år har således 76-77 pct. af befolkningen over 16 år opfyldt betingelserne for optagelse som nydende medlem af en anerkendt sygekasses medlemsgruppe A. Ændringerne i skattelovgivning, der som anført medfører skattefradragreglens bortfald fra den 1. januar 1968, vil betyde en nominal stigning i de enkelte medlemmers skattepligtige indtægt. Såfremt man ved fastsættelsen af indtægtsgrænserne i lov om den offentlige sygeforsikring ikke tager hensyn hertil, vil et meget betydeligt antal A-medlemmer blive overført til sygekassernes afdelinger for B-medlemmer. Dette medfører ikke alene, at disse medlemmer for fremtiden vil blive væsentligt anderledes stillet i sygeforsikringsmæssig henseende, men også at forudsætningerne for de mellem sygekasserne og lægerne indgåede overenskomster væsentligt ændres.

For at undgå sådanne utilsigtede virkninger af ændringer i skattelovgivning, foreslås det, at sygekassegrænserne i princippet forhøjes med et beløb, der er lig med den gennemsnitlige indkomstskat for en familie med indtægt svarende til de hidtil gældende grænser.

Efter det af finansministeriets skattedepartement oplyste udgør disse skattebeløb henholdsvis 9.982 kr., 9.608 kr. og 7.795 kr.

Efter de gældende regler i sygeforsikringsloven skulle indtægtsgrænserne i øvrigt have været reguleret pr. 1. januar 1968 på grundlag af de af Danmarks Statistik meddelte oplysninger om faglærte arbejders gennemsnitlige timefortjeneste i juli-april kvartaler 1966-67. Med disse oplysninger som grundlag kan indtægtsgrænserne beregnes til henholdsvis 32.200 kr., 29.500 kr. og 26.800 kr.

Såfremt den hidtidige inddeling i kommunegrupper opretholdtes, ville grænserne herefter med tillæg af de foran nævnte skattebeløb udgøre 42.200 kr., 39.100 kr. og 34.600 kr.

På grund af forslaget om ophævelsen af kommunegruppe III, jfr. herom nedenfor, foreslås grænsen for købstæder m. v. dog kun forhøjet med 7.700 kr. til 37.200 kr. Ved fastsættelsen af denne indtægtsgrænse for hele landet uden for København m. v. (den fremtidige kommunegruppe II) vil efter de af direktoratet for sygekassevæsenet foretagne skønsmæssige beregninger ca. 19.000 medlemmer i den hidtidige gruppe III erhverve ret til optagelse som A-medlemmer. Omvendt vil ca. 19.000 medlemmer i den hidtidige gruppe II miste retten til A-medlemskab. Reduktionen i antallet af kommunegrupper medfører således ikke øjeblikkelige ændringer i det hidtidige forhold mellem A- og B-medlemmer.

Indtægtsgrænserne pr. 1. januar 1968, forhøjet efter de foran anførte retningslinier, foreslås fastsat direkte i loven. I tilknytning hertil optages — som hidtil — en bestemmelse om årlige reguleringer på grundlag af de af Danmarks Statistik meddelte oplysninger om faglærte arbejderes gennemsnitlige timefortjeneste.

Ved direkte i lovtæksten at fastsætte de absolutte indtægtsgrænser og sikre en automatisk regulering i overensstemmelse med lønudviklingen for faglærte arbejdere formindskes behovet for og betydningen af hvert 3. år at optage forhandlinger om disse forhold med et alene i dette øjemed nedsat folketingsudvalg, således som det er fastsat i den gældende lovs § 9, stk. 3. Denne bestemmelse foreslås derfor ophævet.

Efter de gældende regler i sygeforsikringslovens § 9, stk. 2, fastsættes indtægtsgrænserne særskilt for Københavns, Frederiksberg og Gentofte kommuner, for købstæder, flækker og bymæssige bebyggelser med over 1500 indbyggere og for det øvrige land.

Denne opdeling i 3 kommunegrupper er begrundet i en antagelse om forskelle i indtægtsforhold og leveomkostninger i de 3 områder. For at afværge åbenbare urimeligheder foranlediget af ændringer i bebyggelsesforhold og leveomkostninger indeholder § 9, stk. 2, tillige regler, der åbner mulighed for oprykning fra én kommunegruppe til en anden med højere indtægtsgrænse. Efter indstilling fra vedkommende kommunalbestyrelse afgør socialministeren, om betingelserne for oprykning er til stede.

De senere års udvikling i retning af etablering af større kommunale enheder, den betydelige udflytning til forstadsbebyggelser og den deraf følgende

udjævning af indtægter og leveomkostninger i by og på land har medført stadig stigende vanskeligheder med tilrettelægning af en praksis for oprykning, der på den ene side tager tilstrækkeligt hensyn til udviklingen og på den anden side ikke tilsidesætter lovens forudsætninger om eksistensen af 3 kommunegrupper. Disse vanskeligheder er navnlig udtalte for så vidt angår forholdet mellem købstæder m. v. og landdistrikter og forstærkes yderligere af de stedfindende sammenlægninger til storkommuner.

Det må efter socialministeriets opfattelse erken- des, at en inddeling af landet uden for hovedstadsområdet i forskellige kommunegrupper som helhed ikke længere er reelt velbegrunder. Det foreslås derfor at ophæve den tidligere kommunegruppe III.

Til nr. 3.

Grænserne for størrelsen af dagpenge til lønarbejdere fastsættes efter de gældende regler på grundlag af medlemmets daglige fortjeneste inden for den sidste uge før sygemeldingen. Der er herefter ikke mulighed for at tage hensyn til medlemmets formodede fremtidige indtægter. Dette må anses for mindre rimeligt for så vidt angår personer, der i en del af sygeperioden eller umiddelbart forud herfor har stået i lærlingeforhold til en arbejdsgiver eller har været undergivet tilsvarende systematisk oplæring hos denne, og som enten udlæres eller færdiguddannes i sygeperioden eller i ugen før dennes påbegyndelse. Der bør i sådanne tilfælde kunne tages hensyn til den normalt væsentlig højere løn, som medlemmet må antages at kunne have opnået, såfremt sygdommen ikke var indtrådt.

Endvidere bør der kunne tages tilsvarende hensyn for så vidt angår medlemmer, der i en uddannelsesperiode oppebærer en forud fastlagt gradvis stigende løn.

Det foreslås derfor, at der gives sygekasserne mulighed for fra det tidspunkt, hvor medlemmet kunne have opnået en højere løn, at fastsætte tilsvarende højere grænser for dagpengehjælpens størrelse.

En regulering skal alene kunne finde sted, hvor indtægtsstigningen er væsentlig. Almindelige dyrtidsreguleringer eller stigninger på grund af overenskomstfornyelser, vil således ikke være tilstrækkeligt. Det er i øvrigt en forudsætning, at pågældende medlem opfylder de almindelige krav om beskæftigelse, medlemskab af arbejdsløshedskasse m. v., for at kunne oppebære dagpenge.

Forslaget svarer til reglen i ulykkesforsikringslovens § 44, stk. 6a, der blev indsat i loven ved lov nr. 165 af 27. maj 1964 (Folketingstidende 1963-64, FF sp. 3492, 3629, 4924 og 5096, tillæg A, sp. 1369, tillæg B, sp. 705 og 765, tillæg C, sp. 435).

Bilag.

I dette bilag opføres i venstre spalte de i lovforslaget nævnte bestemmelser i den nugældende formulering, medens de foreslåede ændringer opføres i højre spalte.

Gældende lov.

§ 9. De nydende medlemmer af en anerkendt sygekasse henføres til følgende medlemsgrupper:

Gruppe A: Nydende medlemmer, hvis indtægt ikke er over den i stk. 2 omhandlede grænse.

Gruppe B: Nydende medlemmer, hvis indtægt er over den i stk. 2 omhandlede grænse.

Stk. 2. Hvert 3. år — første gang med gyl-dighed fra 1. april 1961 til 31. december 1963 — udsender socialministeren en bekendtgørelse til sygekasserne og kommunalbestyrelserne, indeholdende vejledning med hensyn til de indtægtsforhold, der er bestemte for, om et medlem kan optages i eller forblive i medlemsgruppe A. Der fastsættes indtægtsgrænser særskilt for Københavns, Frederiksberg samt Gentofte kommuner, for købstæder, Marstal samt flækker og bymæssige bebyggelser på landet med over 1.500 indbyggere og for det øvrige land. En kommune, der hører til en kommunegruppe med lavere indtægtsgrænse, kan af socialministeren efter indstilling af kommunalbestyrelsen henføres til en gruppe med højere indtægtsgrænse, såfremt en tilgrænsende kommune henhører derunder, og levevilkårene må anses for at være lige så dyre i førstnævnte kommune som i nabokommunen. For så vidt en kommune har bymæssig bebyggelse med over 1.500 indbyggere, kan socialministeren ligeledes, når det skønnes, at levevilkårene er lige så dyre i den øvrige del af kommunen, efter indstilling af kommunalbestyrelsen bestemme, at denne del skal henføres til samme gruppe som den bymæssige bebyggelse. Bekendtgørelsens indtægtsgrænser for familieforsørgere fastsættes svarende til faglærte arbejderes årsindtægt ved fuld beskæftigelse og reguleres én gang årligt på grundlag af det statistiske departements senest meddelte oplysninger om fag-

Lovforslaget.

1. § 9 affattes således:

„§ 9. De nydende medlemmer af en anerkendt sygekasse henføres til følgende medlemsgrupper:

Gruppe A: Nydende medlemmer, hvis indtægt ikke er over den i stk. 2 fastsatte grænse.

Gruppe B: Nydende medlemmer, hvis indtægt er over den i stk. 2 fastsatte grænse.

Stk. 2. Indtægtsgrænsen udgør for forsørgere:

	kr.
I hovedstadsområdet	42.200
I det øvrige land	37.200

For ikke-forsørgere udgør grænsen 75 pct. af grænsen for forsørgere. Grænserne reguleres én gang årligt med virkning fra 1. januar, således at de forhøjes eller nedsættes i i forhold til den procentvise ændring af faglærte arbejderes årsindtægt ved fuld beskæftigelse i hovedstaden og det øvrige land, beregnet på grundlag af de af Danmarks Statistik senest meddelte oplysninger om den gennemsnitlige timefortjeneste ekskl. overtidstillæg. Grænserne afrundes til nærmeste kronebeløb der kan deles med 100. For forsørgere af et eller flere børn under 16 år forhøjes grænsen med 5.525 kr. for hvert barn. Dette beløb reguleres efter samme regler som indtægtsgrænserne, idet årsindtægten dog beregnes som gennemsnit for hele landet. Beløbet afrundes til nærmeste kronebeløb, der kan deles med 25.

Stk. 3. Til hovedstadsområdet hører København, Frederiksberg og Gentofte kommuner samt kommuner, der hidtil har været sidestillet hermed. Tilgrænsende kommuner, kan af socialministeren efter indstilling fra kommunalbestyrelsen henføres til hovedstadsområdet, såfremt leveomkostningerne i kommunen må anses for at være lige så høje som i hovedstadsområdet“.

Gældende lov.

lærte arbejderes gennemsnitlige timefortjeneste. I øvrigt fastsættes i bekendtgørelsen nærmere regler for, hvilke personer der skal stilles som familieforsørgere. Grænserne for enligt stillede fastsættes til et afrundet beløb, der svarer til 75 pct. af grænserne for familieforsørgere. For forsørgere af et barn eller flere børn under 16 år forhøjes grænserne med 1.600 kr. for hvert barn. Dette beløb reguleres efter samme regler som indtægtsgrænserne.

Stk. 3. Bekendtgørelsen udarbejdes af socialministeren efter en af direktøren for sygekassevæsenet i samråd med forretningsudvalget for De samvirkende Centralforeninger af Sygekasser i Danmark afgiven indstilling og efter forhandling med et udvalg på 16 medlemmer, der vælges af folketinget efter reglerne for forholdstalsvalg.

§ 53.

Stk. 3. Dagpengehjælpen kan ikke overstige $\frac{4}{5}$ af medlemmets daglige fortjeneste inden for den sidste uge før sygemeldingen og kan i forbindelse med anden pengehjælp eller løn, som medlemmet måtte oppebære under sygdom, ikke overstige $\frac{9}{10}$ af denne fortjeneste, jfr. dog forsørgslovens § 53 og revalideringslovens § 7. For medlemmer af en anerkendt arbejdsløshedskasse, der sygemeldes i en anmeldt arbejdsløshedsperiode, kan dagpengehjælpen ikke overstige pågældendes daglige arbejdsløshedsunderstøttelse i medfør af lov om arbejdsanvisning og arbejdsløshedsforsikring.

Lovforslaget.

2. I § 10 indsættes som stk. 4:

„*Stk. 4.* Socialministeren fastsætter i øvrigt de nærmere betingelser for medlemskab i en anerkendt sygekasses medlemsgruppe A, herunder hvilke personer, der skal stilles som forsørgere“.

3. I § 53, *stk. 3*, indsættes som 3. punktum:

„Såfremt et medlem, der står i læreforhold eller er under anden uddannelse, kan godtgøre, at han efter sygdommens indtræden ville have kunnet opnå en væsentlig højere fortjeneste, såfremt sygdommen ikke var indtrådt, fastsættes grænserne for dagpengehjælpens størrelse fra nævnte tidspunkt på grundlag af denne højere fortjeneste. Det samme gælder for et medlem, hvis uddannelse er afsluttet i den sidste uge før sygdommens indtræden“.